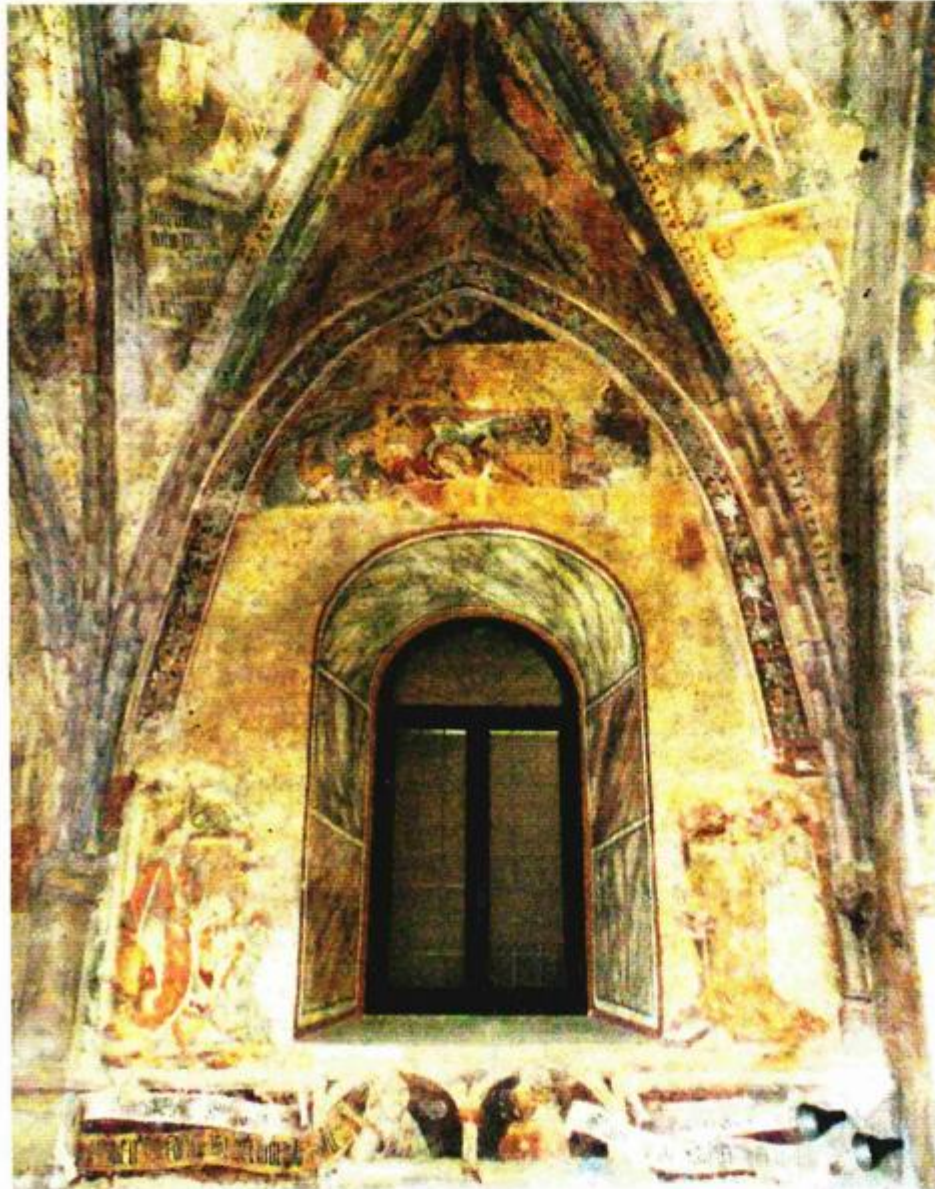

KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKI RADOVI U CRKVI SV. NIKOLE U PAZINU

Gotičkim freskama djelomično vraćen originalni izgled

Očišćene freske u luneti južnog zida pazinske župne crkve

U cijeloj umjetničkoj baštini na istarskom tlu ništa nije dramatičnije od ciklusa pazinskih fresaka, gdje je teološka vizija između dobra i zla satkana po nekom individualnom konceptu, možda i prema sugestijama nekog učenog teologa, možda župnika Andrije Schuela, koji je sredinom 15. stoljeća surađivao u oblikovanju ove originalne i neponovljive cjeline

NAPISAO I SNIMIO
Mirjan RIMANIĆ

Freske u prvoj luneti južnog zida svetišta crkve sv. Nikole u Pazinu osvanule su u novim, svježijim bojama, a za to su zaslužne Kristina Krulić i Fani Župan, konzervatorice-restauratorice Hrvatskog restauratorskog zavoda. One su od naslaga nečistoća, koje su se na freskama desetljećima taložile, očistile dio slikanog sloja koji je sada na svjetlo dana izašao u originalnim bojama. Sada slijede laboratorijska ispitivanja pigmenta i veziva u Prirodoslovnom laboratoriju Hrvatskog restauratorskog zavoda kao priprema za veći zahvat, a to su radovi na svodnom osliku svetišta.

Crkva sv. Nikole

Prije toga provest će se istraživanja zidnih slika na svodnim poljima i zidovima iza oltara.

- U ovoj godini planira se izvedba projekta skele i nježno postavljanje u prostor svetišta, kako bi se u iduće dvije godine mogli realizirati konzervatorsko-restauratorski ra-

dovi na svodnom osliku svetišta i prezentirati ga novom svjetlu, kaže Emina Svilar, viša stručna suradnica za kulturu u Gradu Pazinu.

Dodajući kako su tijekom dosadašnjih konzervatorsko-restauratorskih radova na zidnim slikama svetišta pazinske župne crkve

očišćene prva i druga luneta na sjevernom zidu te druga luneta na južnom zidu, napravljena je grafička dokumentacija zatečenog stanja ovog dijela zida i pripadajućih svodnih polja, a povedene su i laboratorijske analize pigmenta, veziva, žbuka i gljivica. Vrijednost radova izvedenih protekla dva tjedna je 70 tisuća kuna, a sredstva su osigurana Programom javnih potreba u kulturi Istarske županije za 2014. godinu, kaže Svilar.

Naime, svetište pazinske župne crkve Sv. Nikole čuva najraskošniji ciklus freska u Istri. U cijeloj umjetničkoj baštini na istarskom tlu ništa nije dramatičnije od ciklusa pazinskih fresaka, gdje je teološka vizija između dobra i zla satkana po nekom individualnom konceptu, možda i prema sugestijama nekog učenog teologa, možda župnika Andrije Schuela, koji je sredinom 15. stoljeća surađivao u oblikovanju ove originalne i neponovljive cjeline.

Autor ovih fresaka, umjetnik, dosljedan sljedbenik, a možda i suradnik tirolskih slikara iz radionice majstora Jakoba Suntera, poznatog i kao Leonardo iz Brixena, znalacki je umetao figuralne kompozicije s pejzažnom okolinom u rombove od kojih je satkan svod svetišta. Ciklus pazinskih fresaka razapet na gotičkom svodu poput šarenog kišobrana pokriva najsvetiji dio pazinske župne crkve. Slikar je u središte tog "kišobrana" postavio nebeskog vojvodu sv. Mihovila arkandela s visoko uzdignutim mačem, oko kojeg niže prizore iz Starog zavjeta, od Geneze do Drva spoznaje dobra i zla.

U vanjskom je krugu nanižao prizore anđeoskih korova i borbi dobrih sa zlim anđelima. Na zidovima svetišta uz proroke i starozavjetne scene naslikani su i prizori iz Marijina i Isusova djetinjstva. Na istočnom zidu, najvećoj plohi svetišta, ali i najistaknutijem zidu u crkvi, koji se uzdiže nad oltarom slikar iz Tirola je naslikao veličanstven prikaz Raspeća Kristova. Ova dinamična slika, harmonične vreve nesvakidašnjeg događaja, smrti Božjeg Sina, najveća je kompozicija među istarskim freskama.

Prema planovima Grada Pazina, nakon konzervatorsko-restauratorskih radova koji će potrajati narednih nekoliko godina, pazinske će freske, vjerujemo, nakon gotovo 550 godina, zasjati u svojoj izvornoj ljepoti.